

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/94/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115233811
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4115233811.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: Y. Y. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., P. XX, proti žalovanému: N. L. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. č. XX, zastúpený ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA Mgr. Július Ernek s.r.o., so sídlom Banská Bystrica, Sitnianska 30, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 29. 06. 2020, č. k. 15C/616/2015-86, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie odmietol podanie žalobcu zo dňa 23. 10. 2015.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca v žalobnom návrhu požadoval, aby súd určil, že je vlastníkom vnesených a zabudovaných vecí na rodinnom dome súp. č. XXXX, na parc. č. XXXX v kat. úz. Z., zapísanom na LV č. XXXX a na pozemku parcely registra „C“ č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m² v kat. úz. Z., zapísanom na LV č. XXXX bez toho, aby tieto veci bližšie označil. Uznesením vyzval žalobcu na doplnenie žalobného návrhu v časti označenia vnesených a zabudovaných vecí, ktorých vlastníctvo požaduje určiť, zároveň s poučením, že ak pre tento nedostatok nebude možné v konaní pokračovať, jeho podanie odmietne. Žalobca v podaní zo dňa 05. 07. 2019 navrhol, aby súd prizval do konania znalca, ktorý by posúdil, ktoré práce uvedené v jeho žalobe označené ako úpravy exteriéru a interiéru užíva ako vlastné. Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 129 ods. 3 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že žalobca podanie nedoplnil ak, aby mohol súd v konaní pokračovať, čím je daný dôvod pre odmietnutie jeho podania. V tomto smere argumentoval, že hoci žalobca v podaní označil, ktoré veci podľa neho zabudoval a vložil do nehnuteľností, v žalobnom návrhu jasne, určito a zrozumiteľne neoznačil, ku ktorým z týchto vnesených a zabudovaných vecí požaduje určiť vlastníctvo. Akcentoval, že podľa § 132 ods. 1 - 3 CSP je náležitosťou žaloby aj žalobný návrh, t. j. konkrétny výrok rozhodnutia obsahujúci rozsah uplatneného nároku, keď súd v konaní nemôže priznať žalobcovi vlastnícke právo k iným veciam, než požaduje. Presný, určitý a zrozumiteľný petit nie je len vyjadrením formálnych náležitostí návrhu, ale je aj nevyhnutným predpokladom toho, aby súdne rozhodnutie bolo z materiálneho hľadiska vykonateľné a aby nastali právne účinky, ktoré žalobca jeho podaním sleduje. V tejto súvislosti poukázal i na rozhodnutie NS SR zo dňa 13. 12. 2016 sp. zn. 7Cdo/1137/2015, podľa ktorého, ak je podľa žalobcu možné doplniť žalobu iba po vykonaní znaleckého dokazovania, tak sa žalobca nevyjadril, čo mu bránilo predložiť súdu na výzvu na doplnenie žaloby súkromný znalecký posudok.

3. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia vecí súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dôvodil, že z jeho žaloby je zrejmé, čoho sa ňou domáha a to určenia vlastníckeho práva k veciam a stavebnému zhodnoteniu, ktoré vykonal so súhlasom právneho predchodcu žalovaného, a ktoré presne popísal pod čl. V žaloby ako úpravy exteriéru a interiéru

prízemia a prvého nadzemného podlažia rodinného domu. Z dôvodu, že nevie zabezpečiť vstup do rodinného domu k obhliadke a teda nemá možnosť zistiť trhovú hodnotu týchto vecí, navrhol ich hodnotu určiť prostredníctvom znaleckého dokazovania. Poukázal tiež na to, že vykonateľnosť nie je zákonnou náležitosťou žaloby, ale v zmysle § 232 CSP rozsudku, preto žiaden zákon neukladá povinnosť žalobný petit formulovať tak, aby bol vykonateľný. Záonné náležitosti žaloby sú uvedené v § 127 ods. 1 CSP a teda musí byť z nej zrejmé, čo ním žalobca sleduje, ktoré ním podaná žaloba splňala. Navrhol, aby po vykonaní dokazovania bol žalovaný zaviazaný zaplatiť mu za vnesené a zabudované veci 1 200 eur do troch dní.

4. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že jeho odvolanie je dôvodné.

5. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva, že dňa 19. 11. 2015 bola súdu prvej inštancie doručená žaloba, ktorou sa žalobca domáha určenia, že je vlastníkom vnesených a zabudovaných vecí na rodinnom dome súp. č. XXXX na parc. č. XXXX v kat. úz. Z., zapísanom na LV č. XXXX a na pozemku parcela registra „C“ č. XXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m² na LV č. XXXX kat. úz. Z.. V žalobe uviedol, že označené nehnuteľnosti boli predmetom záložného práva podľa záložnej zmluvy, ktorú uzatvoril dňa 21. 05. 2014 žalovaný so záložným veriteľom TATRABANKA a.s., Bratislava na pohľadávku 136 000 eur za poskytnutie splátkového úveru. Zmluvu o záložnom práve označil za neplatný právny úkon v rozpore s § 39 OZ, pretože do nehnuteľnosti vniesol a zabudoval so súhlasom právnych predchodcov záložcu veci, ktoré sa tak nestali vlastníctvom žalobcu a to úpravy exteriéru a interiéru prvého a nadzemného podlažia, ktoré špecifikoval v bode V žaloby, v súvislosti s čím navrhol vo veci vykonať dokazovanie znalcom a vypočutím označených svedkov, ktorí predmetné nehnuteľnosti zhodnocovali. Súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie na deň 05. 05. 2016, na ktorom vypočul žalobcu, ako i právneho zástupcu žalovaného a pojednávanie odročil na neurčito s tým, že budú pripojené spisy vedené na Okresnom súde Nitra a OR PZ Nitra súvisiace s týmto konaním, ako aj vyžiadaný list vlastníctva z katastra nehnuteľností. Uznesením zo dňa 31. 12. 2019 č. k. 15C/616/2015-45 súd prvej inštancie vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní od jeho doručenia doplnil neúplný žalobný návrh tak, že dostatočne jasne, určito a zrozumiteľne v žalobnom petite označí vnesené a zabudované veci, ktorých vlastníctvo požaduje určiť a zároveň ho poučil, že v prípade, ak podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nebude možné v konaní pokračovať, jeho podanie odmietne. Na výzvu súdu reagoval žalobca písomným podaním zo dňa 01. 06. 2020, v ktorom doplnil, že nehnuteľnosti nadobudol žalovaný od Y. U. kúpnu zmluvou zo dňa 04. 07. 2012, pričom k tomuto dňu žalobca vykonal na nehnuteľnosti rozsiahlu rekonštrukciu a to úpravy exteriéru a interiéru, ktoré popísal v žalobe v čl. V. Z nehnuteľností bol deložovaný žalovaným, ktorý vymenil v dome všetky zámky, z ktorého dôvodu nemal a nemá prístup k svojim veciam, čo mu znemožňuje vyhotoviť znalecký posudok, ktorým by svoje tvrdenia preukázal. Žiadal preto do konania pribrať znalca z odboru oceňovania rekonštrukcie nehnuteľností na posúdenie, ktoré z prác, popísaných v čl. V žaloby, žalovaný užíva ako vlastné, na základe čoho potom upraví petit žaloby tak, aby bol presný a vykonateľný. Následne súd prvej inštancie preskúmaným uznesením podanie žalobcu odmietol.

6. Podľa § 127 ods. 1 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a/ ktorému súdu je určené, b/ kto ho robí, c/ ktorej veci sa týka, d/ čo sa ním sleduje, e/ podpis.

7. Žaloba je procesným úkonom, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva (§ 131 CSP), v ktorej sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh (§ 132 ods. 1 CSP), pričom opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (§ 132 ods. 2 CSP).

8. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení tak žaloba spôsobuje zákonom predpokladané účinky len vtedy, ak obsahuje zákonom požadované náležitosti, pričom jednou z týchto náležitostí je, aby z nej bolo zrejmé, čoho sa žalobca domáha, a teda musí obsahovať tzv. žalobný petit. Neúplnosť, nezrozumiteľnosť alebo nesprávnosť petitu spravidla zakladá nemožnosť súdu pokračovať v konaní, kým sa žaloba neopraví alebo nedoplní, keďže súd je zásadne žalobným petitom viazaný. Z viazanosti súdu petitom vyplýva, že súd nemôže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú.

Žalobca však nemá povinnosť formulovať petit rozhodnutia, ale iba formulovať žalobu tak, aby bolo zrejmé, čoho sa domáha. V tomto smere stačí určite a zrozumiteľne označiť spôsob určenia právneho vzťahu, práva alebo povinnosti, ktorá má byť rozhodnutím súdu uložená žalovanému. V petite žaloby sa tak nemusí doslovne zhodovať s výrokovou časťou rozhodnutia, nakoľko súd môže a musí žalobnú žiadosť upraviť tak, aby bola jasná, stručná, výstižná a vykonateľná.

9. Podľa § 129 ods. 1 CSP ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné. Súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil, alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako 10 dní.

10. Podľa § 129 ods. 2 CSP v uznesení podľa ods. 1 súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť a poučil o možnosti podanie odmietnuť.

11. Podľa § 129 ods. 3 CSP ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

12. Vo svetle ostatne citovanej zákonnej úpravy je tak zrejmé, že na záver súdu v odmietnutí podania, ktoré by podľa obsahu mohlo byť podaním vo veci samej (žalobou), musia byť súčasne splnené viaceré podmienky, ku ktorým patrí výzva súdu, náležité poučenie, uplynutie stanovenej lehoty na opravu alebo doplnenie, pasivita alebo chybný postup strany pri realizácii poučenia a záver o tom, že výsledkom je nemožnosť súdu v konaní pokračovať. Náležitosti, ktoré žaloba musí obsahovať sú presne špecifikované v ust. § 127 ods. 1 a § 132 a nasl. CSP a v prípade, že ich žaloba neobsahuje, súd sa musí postarať o odstránenie týchto nedostatkov postupom podľa § 129 ods. 1, 2 CSP. I v prípade, že v súdom určenej lehote strana sporu by bola pasívna, resp. by neodstránila vady návrhu, k odmietnutiu jej podania by bolo možné pristúpiť len za situácie, že existencia nedostatkov žaloby je takého charakteru, ktorý bráni súdu pokračovať v ďalšom konaní. Bude tomu tak najmä v prípadoch, ak z obsahu podania nemožno zistiť, čoho sa žalobca domáha a aká povinnosť žalovaného zodpovedá tomuto právu žalobcu, alebo ak neobsahuje uvedenie skutočností, z ktorých odvodzuje svoje právo, ktorého ochrany sa domáha a to aspoň v takom rozsahu, aby bolo možné posúdiť totožnosť veci, pričom v tomto smere je potrebné vychádzať zo záverov už zhora uvedených. Možnosťou pokračovať v konaní v tomto zmysle je možnosť súdu konať aj rozhodovať bez zásadnejších prekážok, ktorými sú neodstrániteľné alebo neodstránené nedostatky podaní, musí ísť o prekážky pre akýkoľvek ďalší postup všeobecného súdu (pozri napr. IV. ÚS 1/02). O takúto situáciu však v súdnej veci nejde.

13. Navyiac, výklad a používanie § 127, § 131 a § 129 CSP musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo strán sporu na súdnu ochranu podľa čl. 6 Ústavy SR a základných princípov, na ktorých je Civilný sporový poriadok založený. V tomto smere je potrebné tiež mať na pamäti, ako to judikoval už Ústavný súd SR, že prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov konania, nadmerný tlak na doplnenie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu v zákone, ktoré idú nad rámec zákona, alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú ani za účinnosti Civilného sporového poriadku v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu.

14. Posudzujúc predmetný prípad vo svetle zhora uvedených východísk, odvolací súd dospel k záveru, že neboli dané zákonné podmienky na odmietnutie podania žalobcu pre existenciu nedostatkov brániacich súdu v konaní pokračovať, pričom podanie žalobcu spĺňalo i požadované náležitosti žaloby. Žalobca totiž vo svojom podaní riadne označil strany sporu, je z neho zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje. Z jeho obsahu je tiež zrejmé, čo ním žalobca sleduje, čoho sa domáha a z akého titulu, keď opísal rozhodujúce skutočnosti, o ktoré opiera svoj nárok a označili dôkazy na ich preukázanie. Pokiaľ súd prvej inštancie odmietnutie podania vyvodil za skutočnosti, že žalobca v podaní a ani po výzve jasne, určito a zrozumiteľne neoznačil, ku ktorým vneseným a zabudovaným veciam požaduje určiť svoje vlastníctvo, odvolací súd poznamenáva, že vychádzajúc z obsahu celej žaloby, žalobca tieto veci položkovite identifikoval v bode V. Nemožno preto prisvedčiť, že by na základe údajov obsiahnutých v žalobe nebolo jasné o čom, a na akom podklade má súd rozhodnúť. Dôkazom toho je i samotná skutočnosť, že súd prvej inštancie na základe žaloby žalobcu vo veci samej začal konať, žalobu doručil žalovanému, vo veci nariadil pojednávanie na deň 05. 05. 2016, na ktorom vypočul prítomných účastníkov, resp. ich právnych zástupcov a po jeho odročení zabezpečoval listinné dôkazy. Následne však pristúpil k odstraňovaniu väd podania až takmer po uplynutí 4 rokov od jeho doručenia

na súd. Odhliadnuc od toho ale podstatným je, že žalobca vo svojom odvolaní vytýkaný nedostatok vo vzťahu k petitu žaloby odstránil, keď uviedol, že požaduje uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 1 200 eur za do žalobou označených nehnuteľností ním vnesené a zabudované veci, rovnako v žalobe identifikované. Za danej situácie nemožno v súvislosti s doposiaľ učenými podaniami žalobcu, vrátane jeho odvolania, vzhľadnuť existenciu nedostatkov brániacich súdu v konaní pokračovať.

15. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP), v ktorom bude povinnosťou prvoinštančného súdu vec meritórne prejednať.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).